

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΤΧΩΡΗΣΙΣ

Αδελφοίκαί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Οἱ τὰ πάντα καλῶς διαταξάμενοι Θεῖοι Πατέρες ἐθέσπισαν ὅπως τῆς μεγάλης ἐορτῆς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου προηγήται περίοδος ἀσκήσεως καί πνευματικῆς καθάρσεως, διαρκείας τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Ἡ ἄσκησις πραγματοποιεῖται καί διά τοῦ περιορισμοῦ τῶν τροφῶν, δηλονότι τῆς νηστείας, ἀλλά κυρίως διά τῆς ἀποχῆς ἀπό τό κακόν. Τονίζει χαρακτηριστικῶς ὁ ἱερός ὑμνογράφος ὅτι ἀληθῆς καί εὐπρόσδεκτος ἀπό τόν Θεόν νηστεία εἶναι ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτριώσις, ἡ ἐγκράτεια γλώσσης, ἡ θυμοῦ ἀποχή, ὁ χωρισμός ἀπό τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν, τῆς καταλαλιᾶς, τοῦ ψεύδους καί τῆς ἐπιπορκίας, ἡ ἐπανόρθωσις τῆς ἀδικίας, ἡ δίωξις τοῦ ἐμπαθοῦς λογισμοῦ, ἡ θερμή ἐξομολόγησις, ὁ καθαρισμός τῆς συνειδήσεως, "ἧς οὐδέν ἐν κόσμῳ βιαιότερον", ἡ ἐγκράτεια ἀπό "παθῶν βλαβερῶν, ἀπό φθόνου καί μίσους, ἀπό πάσης κακίας", ἡ ἀποφυγή τῆς "ἐκτροπῆς τοῦ νοός", ἡ ὁμολογία τῶν ἐσφαλμένων· ὅτι "ἐγγύς ἐπί θύραις ὁ Κριτής ἐστίν", ὁ ἐτάζων καρδίας καί νεφροῦς, "ὁ πανταχοῦ παρών καί τὰ πάντα πληρῶν" (Μέγας Κανὼν Ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης).

Ἡ σωματική ἄσκησις σκοπόν ἔχει τήν κάθαρσιν τοῦ νοῦ καί τήν προσήλωσιν αὐτοῦ εἰς τήν ἀγάπην τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ταυτοχρόνως, καί εἰς τήν ἀγάπην τῶν συνανθρώπων μας, ἡ ὁποία καί ἀποτελεῖ τήν ἀπόδειξιν ὅτι εἴμεθα μαθηταί τοῦ Ἀγαπῶντος αὐτοῦς. Ἡ ἀγάπη μας πρέπει νά εἶναι ἔμπρακτος καί νά συνεπάγεται δι' ἡμᾶς κάποιαν θυσίαν ὑπέρ αὐτῶν. Διότι ἀγάπη ἄνευ προσφορᾶς τῶν ἀναγκαίων ὑλικῶν καί πνευματικῶν ἀγαθῶν εἰς τόν ἀγαπώμενον εἶναι κ ε ν ὅ ς λόγος. Ἰδίως κατά τήν παροῦσαν ἐποχὴν τῆς μεγάλης ἠθικῆς καί οικονομικῆς κρίσεως ὀφείλομεν, ὅσοι ἔχομεν τήν δυνατότητα, νά προσφέρωμεν μετά ἰλαρότητος, ἀγάπης καί σεβασμοῦ πρὸς τόν συνάνθρωπον τήν βοήθειάν μας πρὸς αὐτόν. Τότε μόνον ἡ χαρά μας ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου θά εἶναι πλουσία, ὅταν καί ἡ προσφορὰ μας πρὸς τοὺς ἀδελφούς Αὐτοῦ, τοὺς ἐλαχίστους, τοὺς

συνανθρώπους μας, είναι πλουσία. "Ο αγαπῶν τόν πλησίον ὡς ἑαυτόν οὐδέν περισσότερον κέκτηται τοῦ πλησίον· [...] ὅσον οὖν πλεονάζεις τῷ πλούτῳ, τοσοῦτον ἐλλείπεις τῇ ἀγάπῃ", διδάσκει τὸ ἀψευδές πατερικόν στόμα (Μεγάλου Βασιλείου, Πρὸς τοὺς πλουτοῦντας, P.G. 31,281B).

Ὁ κόσμος νομίζει, ἀτυχῶς, ὅτι ἡ χαρὰ συμπορεύεται πρὸς τὸ λαμβάνειν καὶ κατέχειν πλοῦτον, δόξαν, ἀξιώματα καὶ ἄλλας ἀπολαύσεις. "Οὐδένγάρ ἀχρηστότερον ἀνδρὸς οὐκ εἰδότος φιλεῖν"· καὶ "ὅταν ἴδῃς τινὰ δεόμενον θεραπείας ἢ σωματικῆς, ἢ ψυχικῆς, μὴ λέγε πρὸς ἑαυτόν· Τίνος ἔνεκεν ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα αὐτόν οὐκ ἐθεράπευσεν; ἀλλ' ἀπάλλαξον τῆς ἀρρωστίας, καὶ μὴ ἀπαίτει ἐκείνους εὐθύνας τῆς ἀμελείας. [...] Ἄν γὰρ ἐπιστάξης αὐτῷ καθάπερ ἔλαιον τοῦ λόγου τὴν διδασκαλίαν, ἂν καταδήσης τῇ προσηνείᾳ, ἂνθεραπεύσης τῆ καρτερίᾳ, θησαυροῦ παντός εὐπορώτερόν σε οὗτος ἐργάσεται" (Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, Εἰς Β' Κορινθίους ΚΖ' καὶ κατὰ Ἰουδαίων Η', P.G.61, 586-587 καὶ 48, 932-933). Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἱκανοποίησις ἀπὸ τὴν προσφορὰν ἀγάπης καὶ ὑλικῶν αγαθῶν πρὸς τόν συνάνθρωπον εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα. Ἡ συνήθης κοινωνικὴ ἀντίληψις, ἡ ὁποία καὶ διδάσκεται εἰς τοὺς νέους ὡς ἡ πλέον συμφέρουσα δι' αὐτοὺς ὁδός, εἶναι ἡ πλεονεξία καὶ ἀπληστία. Αἱ ἰδέαι ὅμως αὗται, ὅταν ἐπικρατήσουν, δημιουργοῦν κοινωνικὰς διαταράξεις, καὶ τελικῶς βλάπτουν καὶ αὐτοὺς οἱ ὅποιοι ἀποκτοῦν ὑπέρμετρα ἀγαθὰ ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ὑπολοίπων. Ὁ ἀναπόφευκτος κοινωνικὸς διαχωρισμὸς πρέπει νὰ ἐξομαλύνεται ἐκουσίως διὰ τῆς προσφορᾶς τῶν ἐχόντων πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας, ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν διδάσκει ἀναφέρων ἐνδεικτικῶς: "ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι" (Λουκ. γ', 11). Μόνον διὰ τῆς αἰσθήσεως τῆς ἐνότητος ἡμῶν πρὸς ὅλους τοὺς συνανθρώπους μας, καὶ μάλιστα τοὺς ἀδυνάτους, θὰ διανύσωμεν τὴν περίοδον τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς θεαρέστως καὶ θὰ ἔχωμεν τὴν εὐλογίαν τοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, τὸ ὁποῖον ἀνεκηρύξαμεν Ἔτος Πανανθρωπίνης Ἀλληλεγγύης, πρέπει, ἐν ὄψει καὶ τῆς σοβαρᾶς παγκοσμίου οικονομικῆς κρίσεως, νὰ δείξωμεν ὅλοι περισσότερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν στερουμένων στοιχειωδῶν αγαθῶν ἀδελφῶν μας.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπον θὰ διανύσωμεν τὸ "ἐνώπιον ἡμῶν στάδιον τῶν ἀρετῶν" θεαρέστως καὶ ἐν πνευματικῇ προόδῳ, θὰ ἀπολαύσωμεν τοῦ δηναρίου, "θὰ δεχθῶμεν τὸ δίκαιον ὄφλημα" καὶ θὰ ἐορτάσωμεν μὲ πληρότητα χαρᾶς τὴν Ἁγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, καθ' ἣν ἀληθῶς "ζωὴ πολιτεύεται", τοῦ Ὁποίου ἡ χάρις καὶ ἡ ἐπιπλοῦσιον ἔλεος εἴησαν μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ἀγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, βιγ'
+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διά πυρος πρὸς Θεὸν ἐχέτης πάντων ἡμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς, 13' Μαρτίου, ἀμέσως μετὰ τὸ Ἱερόν Εὐαγγέλιον.